

Ambitie 5

11. De leden van de VVD-fractie lezen dat 4 op de 5 ouderen telefonisch contact niet zien als volwaardige vervanging. Hoe wil de minister op dat feit anticiperen en daarnaast voorkomen dat hier grotere problemen uit ontstaan? – DMO → 5.1.2e (i.v.m. set-regeling) + 5.1.2e (200 mln pakket)

Telefonisch contact, maar ook beeldbellen en sociale media, maken het op een veilige en verantwoorde manier mogelijk om contacten te onderhouden. Uit het onderzoek van het RIVM blijkt dat minimaal 70% van de thuiswonende ouderen digitale of telefonische contacten ook als positief beoordeeld.¹ Deze manieren van contact kunnen bijdragen aan het voorkomen van een toename van eenzaamheid. Initiatieven als de Coalitie Digivaardig in de Zorg en de Stimuleringsregeling E-health Thuis (SET) helpen om de mogelijkheden rondom digitaal contact optimaal te benutten, door respectievelijk ouderen te helpen digitale vaardigheden te ontwikkelen en door het gebruik van onder andere beeldbeloplossingen te stimuleren.

Tegelijkertijd kan contact op afstand onder meer de spontaniteit en nabijheid van fysiek contact niet volledig vervangen. Dat is ook niet de bedoeling. Met het steunpakket sociaal en mentaal welzijn en leefstijl heb ik extra landelijke en lokale inzet mogelijk gemaakt onder andere gericht op bestrijding van eenzaamheid onder ouderen. Hierbij kan worden gedacht aan extra contact met ouderen door bijvoorbeeld huisbezoeken of extra inzet op zingeving door bijvoorbeeld organisatie van alternatieve dagbesteding of alternatieve vormen van culturele activiteiten.

Drempels en eenzaamheid

De leden van de D66-fractie lezen dat sommige ouderen het gebruik van digitale communicatiemiddelen als een drempel ervaren. Ze konden er bijvoorbeeld niet goed mee overweg of kregen geen hulp om ermee om te leren gaan. Deze leden benadrukken het belang van digitale vaardigheden. Hierdoor kunnen ouderen namelijk op een veilige manier sociale contacten blijven onderhouden en zo eenzaamheid tegengaan. Daarnaast kunnen online activiteiten deel uitmaken van alternatieven voor de reguliere zorg die ouderen aangeboden krijgen. Het is volgens deze leden dan ook van cruciaal belang dat ouderen deze vaardigheden beheersen.

32. Kan de minister toelichten welke maatregelen hij wil nemen om ouderen digitaal vaardiger te maken, zodat ouderen op een verantwoordelijke en veilige manier digitaal contact kunnen onderhouden met mensen in hun persoonlijke netwerk? – DMO → 5.1.2e

Steeds meer ouderen hebben digitaal contact. Ook in het recente rapport van het SCP ('een jaar met corona') wordt beschreven hoe ouderen hun achterstand gestaag inlopen. Het percentage 70-plussers dat digitaal actief is, is de afgelopen vijf jaar verdubbeld. Het is belangrijk dat ook zij gebruik kunnen maken van de kansen die digitalisering te bieden heeft.

Onder leiding van het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijkrelaties en andere publieke en private partijen is een nationale digihulplijn opgezet voor iedereen met een digitale vraag (0800-1508). Vrijwilligers van het Ouderenfonds, Seniorweb en de Koninklijke bibliotheek beantwoorden

¹ [Hoe gaat het met thuiswonende ouderen tijdens COVID-19: inzichten uit de literatuur \(rivm.nl\)](https://www.rivm.nl/literatuur/2020/04/20200401_hoe_gaat_het_met_thuiswonende_ouderen_tijdens_COVID-19_inzichten_uit_de_literatuur)

de vragen. Vragen kunnen gaan over het in contact blijven met anderen, over digitale gezondheidstoepassingen of over andere zaken. Ook worden er verschillende activiteiten georganiseerd voor het digitaal vaardiger maken van zorg- en welzijnsprofessionals. Het is belangrijk dat zij digitaal vaardig zijn om hun werk goed te kunnen blijven doen, maar ook om cliënten (en ouderen) te ondersteunen bij digitale vragen.

Zeker in deze tijd kan digitaal contact van vitaal belang zijn. Voor sommige ouderen is de stap naar digitaal contact nog groot. Daarom wil ik met middelen uit het steunpakket sociaal en mentaal welzijn en leefstijl landelijke en lokale organisaties ondersteunen die zich inzetten op het digitaliseren van ouderen. Ik werk daarbij samen met seniorenorganisaties, zodat juist de gebruikservaring van de oudere zelf centraal staat.